

ԱՂՔԱՏՆ ՈՒ ՁՈՒԿ ԲՌՆՈՂԸ / Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, Հատոր VIII / Գուգարք (Լոռի), Լոռու բարբառ (խոսվածք)

Մի մարդ շատ աղքատ ա ըլել:

Մի օր սա վեր ա կենըմ գնըմ աշխատանք գտնի, մեկ էլ մի մարդ ա պատահըմ, ասըմ ա.— Էդ ո՞ր ես գնըմ:

Ասըմ ա.— Աղքատ մարդ եմ, գնըմ եմ մի գործ ճարեմ:

Ասըմ ա.— Արի ինձ հետ գնանք ձուկը բռնենք:

Էս աղքատը դրա հետ գնըմ ա ձուկն են բռնըմ, էդ ըիգու բոլ ձուկ ա բերըմ տուն, ըելսեքը լավ ուտըմ են:

Էքսի օրը ըլետ գնըմ ա ձկնորսի կուշտը, իրար հետ գնըմ են ձուկ բռնելու:

Ձկնորսն ասըմ ա.— Էրեզ տեսա ը ես վենց թոռը գցի:

Ասըմ ա.— Հա:

Ասըմ ա.— Դե առ էսօր էլ դու գցի, էսօր էլ քու հերթն ա, մի օր դու գցի, մի օր ես:

Էս աղքատը թոռը գցըմ ա թե չէ, մի մեծ ձուկն ա բռնըմ:

Էս աղքատը էլետ ձկանը գցըմ ա ջուրը:

Էն ձկնորս տենըմ ա, ասըմ ա.— Էն խի՞ էն ձկանը բրախեցիր, ես քեզ բերել եմ ձուկ բռնես, թե ձկների հետ խաղ անես, դե գնա կորի:

Էս մարդը ըտեղից գնըմ ա ուրիշ տեղ, վեր ըլեդ գործ գտնի, ճմփին մի ուշաք մի կով աղաքն արած գալիս ա. ու սրա աղաքին կաղնըմ: Էս մարդին ասըմ ա.— Էս վերդի՞ ես գնըմ:

Ասըմ ա.— Աղքատ մարդ եմ, հինգ-վեց քոռփա ըելսա ունեմ, մի զատ չիկա ուտեն, գնըմ եմ մի գործ ճարեմ, աշխատեմ, ըելսանցս մի հանգով պահեմ:

Ուշաքը ասըմ ա.— Էս կովը օրեկան մի վենձ կովկիթ լիքը կաթն ա տալի, առ տամ, կթի թող ըելսեքը ուտեն մըչն մի տարի:

Տարին թմամի ես կգամ քեզ հարց կտամ, թե պատասխանը տվիր, էդա կովը կթողեմ քեզ, թե չէ՝ քեզ ուտիլ տեմ:

Էս մարդը ընգնըմ ա մտկի մեջ. «Տանեմ, թե չտանեմ»: Մեկ էլ ասըմ ա. «Ջահնդամը, հլա մի տարի ըելսեքս լավ կապրեն մըչն տարին թմամիլը կամ կովը կսատկի, կամ կովատերը»:

Կովը բերըմ ա տուն, ըելսեքը ուրախանըմ են, կովի ճակատը պաչըմ են, խոտ են քաղըմ, բերըմ դնըմ կովի աղաքին:

Մարդը կնգանը ասըմ ա.— Ախի՛, արի կովը կթի:

Կնիկը մի պղինձ ա բերըմ, կթըմ, պղինձը լցվըմ ա, համա կաթը գետի պես գալիս ա, մարդը տանըմ ա դրդակըմ, բերըմ կթըմ են, էլի ա լցվըմ, սրանք մնըմ են զարմացած, իրեք հետ պղինձը լցնըմ են:

Էս կովը օրեկան իրեք պղինձ կաթն ա տալի: Սրա ըելսեքը բոլ-բոլ կաթը, մածունը, կարագը ուտըմ են, մի դոլիցն էլ ծախում են:

Թե տարին վենց ա անց կենըմ, սհանք էլ չեն կլխի ըլըմ, թե վենց տարին անց կացավ:

Տարին թմամում ա, Էս մարդը կնգանը ասըմ ա.— Ա՛ կնիկ սըհե-սըհե բան ա ըլել, ըսօր

Ուշաքը գալ տի:

Դրանք էդ օրը բոլորն էլ սգի մեջ են ըլում: Ըրիգունը մի դոնախ ա գալի դրանց տուն, ասըմ ա.— Մի տեղ կտա ը ինձ էս քշեր:

Ասըմ են.— Ախպեր ջան, սըհե-սըհե բան ա պտահել, ըսօր Ուշաքը գալ տի մեզ կուլ տա, դու խի մեզ հետ անտեղի գնաս կորչես, գնա ուրիշ տեղ գտի, ընդի կաց:

Էս մարդը ասըմ ա.— Բան չի կա, ինձ դոան տակին մի տեղ տվեք, ես նրա հարցերին կպատասխանեմ:

Էս մարդին բերըմ են ներս, հաց բան են ուտըմ, քնելու վախտը ասըմ ա.— Իմ տեղը դոան տակին գցեցեք:

Ասըմ են.— Չէ՛, ախպեր ջան, դոնախ մարդ ես, խի ենք քու տեղը դոան տակին գցըմ:

Ասըմ ա.— Չէ, դոան տակին գցեցեք, վեր Ուշաբը հարց տա թե չէ, ես շուտ լսեմ, ձեռաց պատասխանեմ:

Սրա տեղը դոան տակին գցըմ են, ըտի էլ քնըմ ա, գշերվա մի վախտը Ուշաբը գալիս ա դուռը թակըմ ա:

Ղոնախը ասըմ ա.— Էդ ո՞վ ես:

Ասըմ ա.— Ուշաբն եմ, եկել եմ:

Սա ասըմ ա.— Ես էլ եմ եկել:

Ուշաբը ասըմ ա.— Դու ո՞ր տեղից ես եկել:

Ղոնախը ասըմ ա.— Օխտը ծովի են կողմիցն եմ եկել:

Ուշաբը ասըմ ա.— Հալքաթ ծովը պուճուր էր:

Ասըմ ա.— Ի՞նչ պուճուր, տնաքանդ, արծիվը մի ամսըմը անջախ մի ծերից մի ծերը կթռչի:

Ասըմ ա.— Բալքի էդ արծիվը պուճուր էր ըլել:

Ասըմ ա.— Ա՛ տնաքանդ, ի՞նչ պուճուր, ամեն մի թենը մի քաղաք կծածկի:

Ասըմ ա.— Բալի քաղաքն ա պուճուր ըլել:

Ասըմ ա.— Չէ՛, տնաշեն, մի լավ, քու հավան կացած ձին մի ամսըմը անջախ էդ քաղաքի չորս կուռը պտիտ գա:

Ասըմ ա.— Բալի ձին քուռակ ա ըլել:

Ասըմ ա.— Չէ՛, ի՞նչ քուռակ, նրա կաշին, որ քերթեն, օխտ հարիր տղամարդի վերարկու կլեր:

Ասըմ ա.— Բալի էդ մարդիկ թխեք են ըլել:

Ասըմ ա.— Չէ՛, ի՞նչ թխեք, աքլորը վետերի տակին կանչըմ ա, իրանք իմանըմ չեն:

Ասըմ ա.— Բալի էդ մարդիկ քառ են ըլել:

Ասըմ ա.— Չէ՛, ի՞նչ քառ, պախրեն քոլըմը փորշտըմ ա նրանք ձենը մանըմ են:

Ուշաբը էլ կարըմ չի բան ասի, տեսնմ ա կոտորը ընգավ, թողնըմ ա գնըմ, կովը մնըմ ա աղքատին:

Լիսանըմ ա թե չէ, սա ասըմ ա.— Դե մնացեք բարի, ես գնացի:

Ասըմ ա.— Ախպեր, դու ով ես, ասա, վեր մենք էլ քու լավութենի փոխը եդ տանք:

Ասըմ ա.— Ես էն ձուկն եմ, վեր բռնեցիր, ըլետ ջուրը գցեցիր: Դրա մհար էլ ասել են լավութին արա գցի ծովը, թե ծովը մանա վեչ, ձուկը հո կմանա: